



# ***Skolledare***

***September 2022***

**TRANSPORTFÖRETAGEN**

# 50 min skolledare – Transportföretagen

- 1) *Inledning – Caj Luoma 1 min*
- 2) *Framtidens arbetsmarknad i transportnäringen – Caj Luoma 8 min*
- 3) *Dimensionering av utbildningssystemet – vad vet vi idag? Maria Sjölin Karlsson 10 min*
- 4) *Omställning – en fråga för gymnasieskolan? Linda Stenström 10 min*
- 5) *Dialog i rummet – samtliga 20 min***
- 6) *Avslut – 1 min*



**TRANSPORTFÖRETAGEN**

**Transportnäringen behöver rekrytera  
150.000  
nya medarbetare till 2035!**



*”I denna rapport analyserar vi hur transportnäringens behov av arbetskraft utvecklas fram till år 2035.*

*Vi hoppas att rapporten stimulerar till samtal om framtida satsningar som bättre möter transportnäringens rekryteringsbehov och därmed, i förlängningen, även bidrar till fortsatt samhällsutveckling.”*

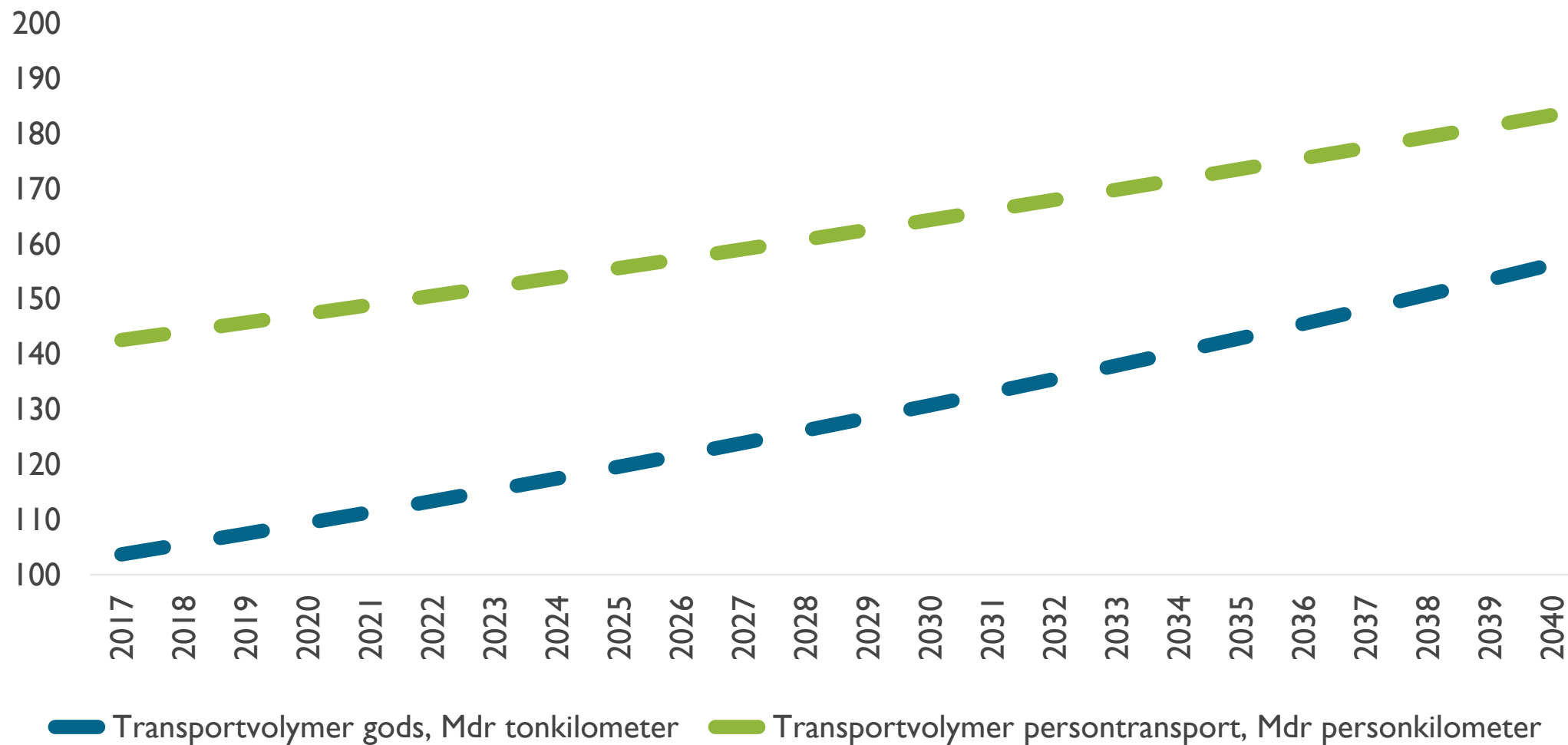


## Tabell 1. Transportnäringen i siffror 2020

Antal företag	58 463
Nettoomsättning	1 068 839 mnkr
Förädlingsvärde	210 618 mnkr
Andel av BNP	4,2%
Antal förvärvsarbetande	318 187

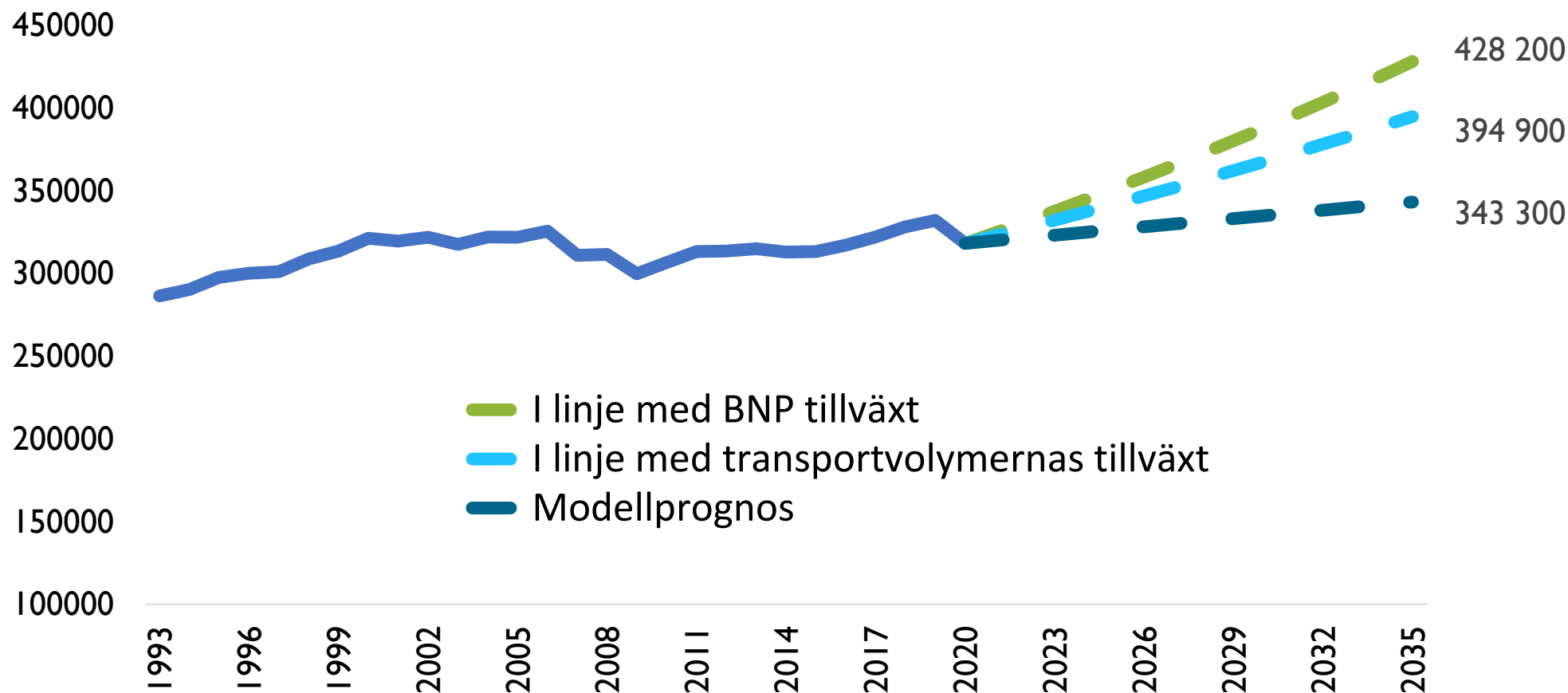
Källa: SCB (Företagens ekonomi, nationalräkenskaperna och RAMS)

# Transportbehovet ökar



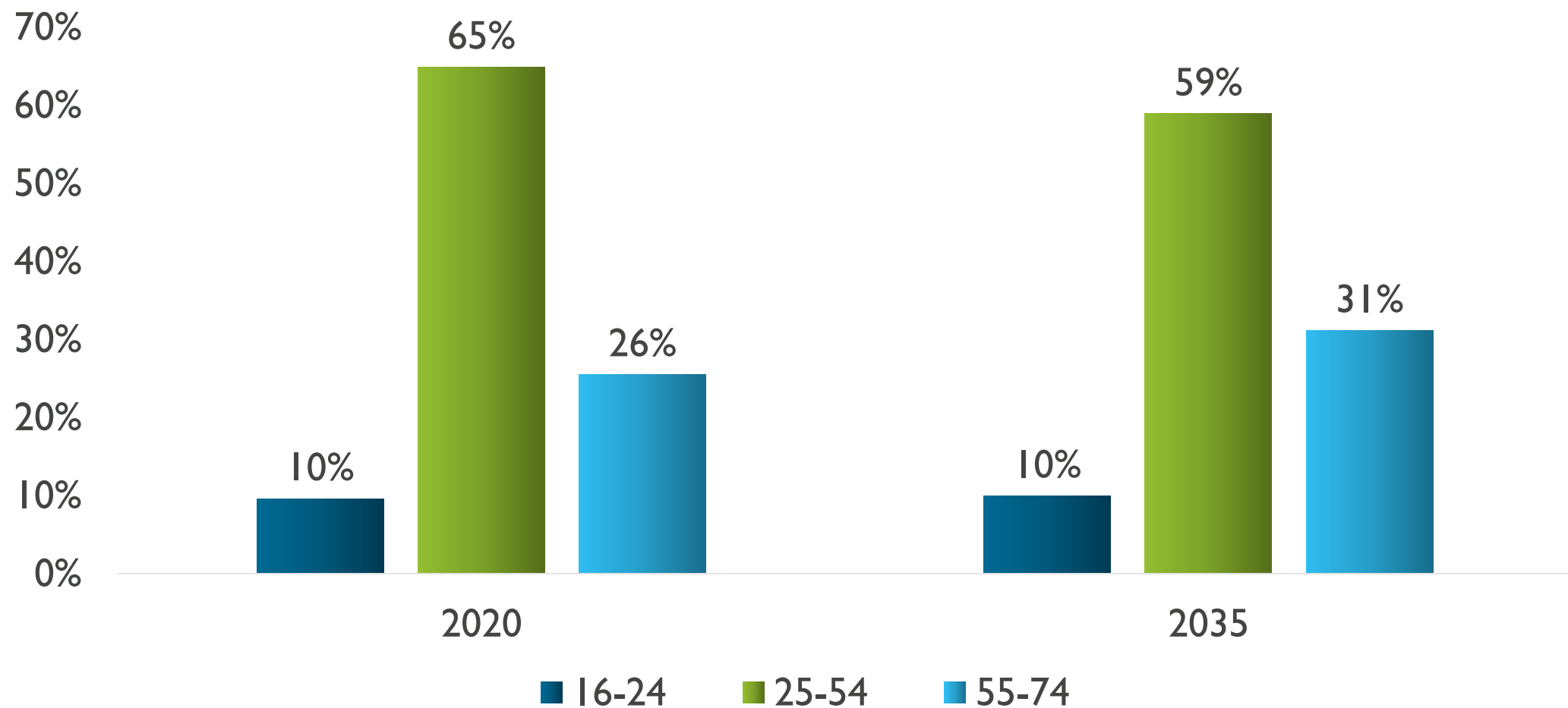
Källa: Trafikverket

# Om vi tycker det är svårt att rekrytera idag...



Källor: SCB och HUI Research (prognos)

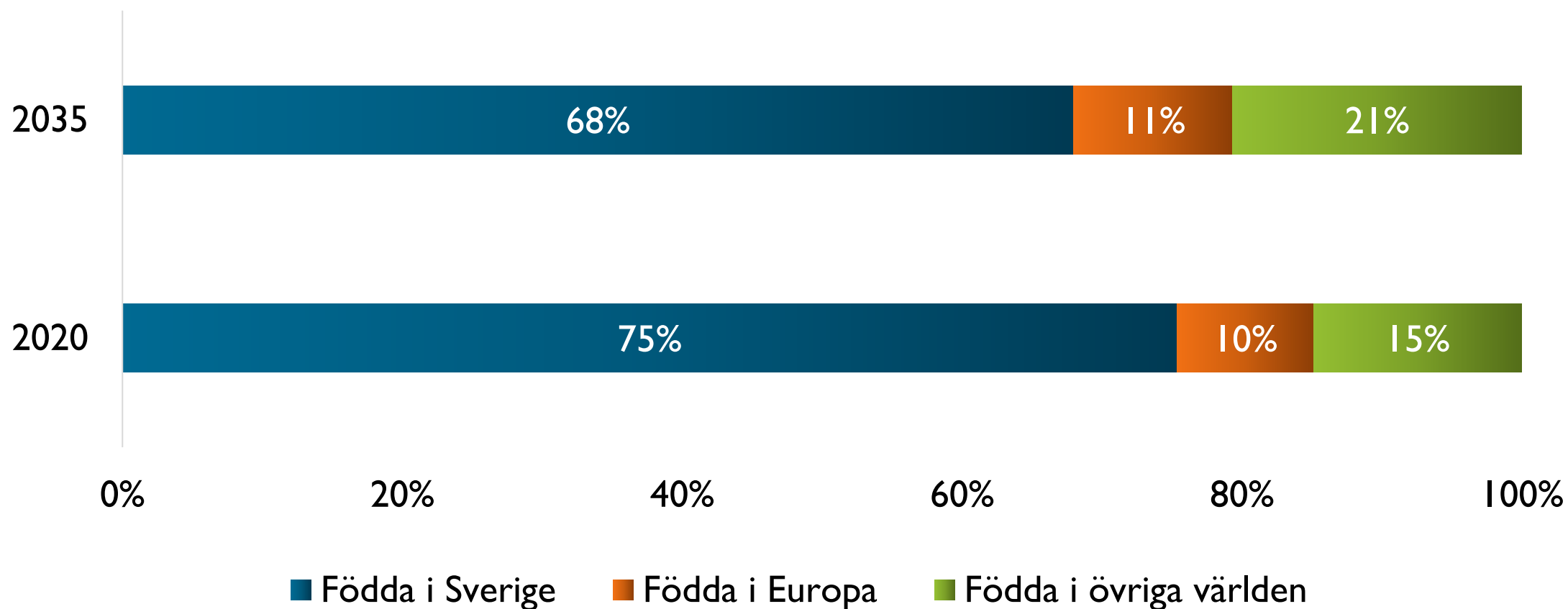
# Åldrande personalstyrka i transportnäringen



Källor: SCB och HUI Research (prognos)

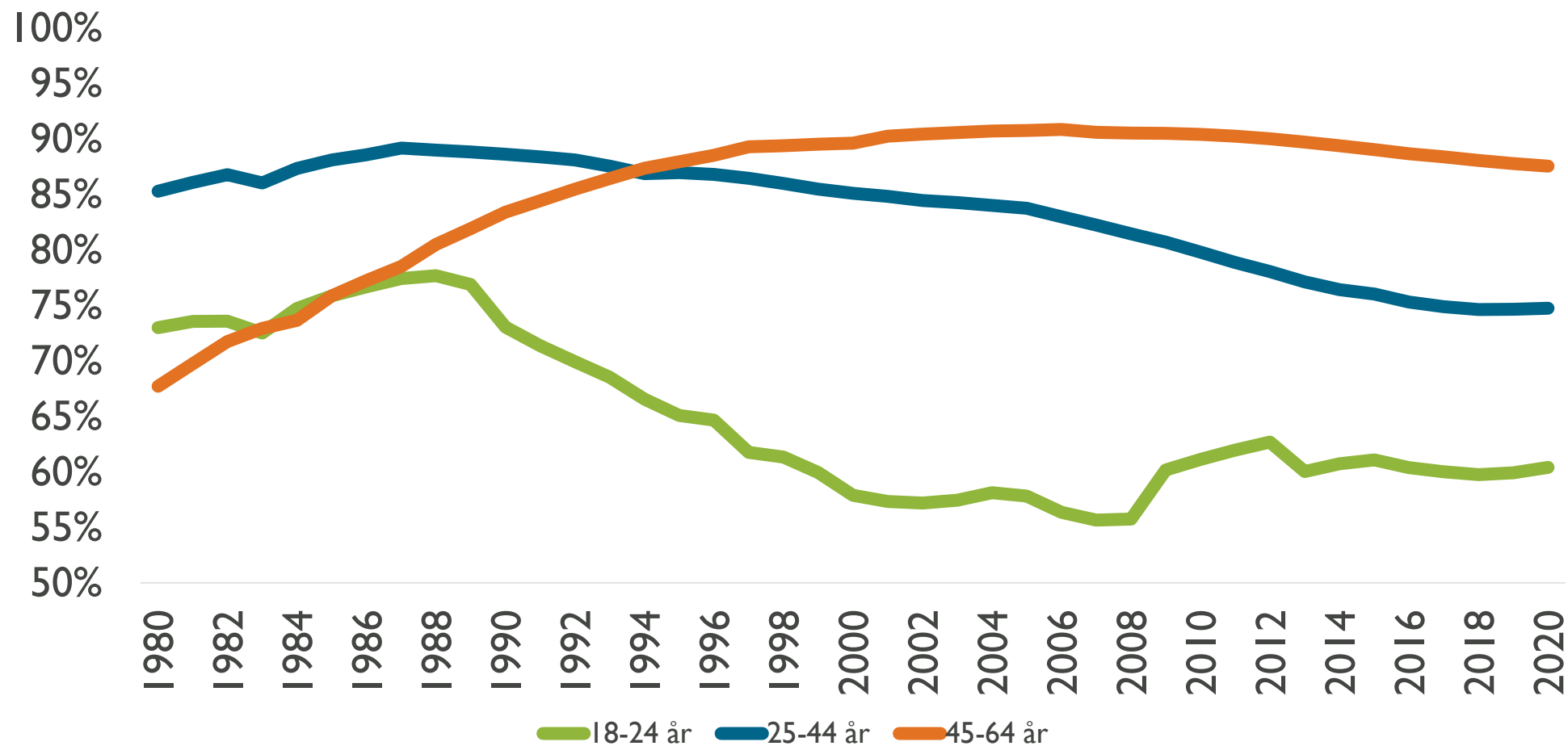


# Transportnäringen som motor för integration



Källor: SCB och HUI Research (prognos)

# Färre unga investerare i körkort



Källor: SCB och Transportstyrelsen

# Hur kan vi förhindra en transportkris? Förslag till åtgärder

## **Attraktivitet och dimensionering – fler måste välja rätt**

”...alla som vill gå utbildningarna får inte möjligheten då det inte finns tillräckligt många utbildningsplatser. Här krävs en politisk vilja att utöka antalet platser såväl inom gymnasieskolan som vuxenutbildningen.”

## **Större inflytande för företag och branscher**

Företag och branscher måste få ett mycket större inflytande över yrkesutbildningarna. Makt och inflytande måste flyttas från det offentliga till företag och branscher. Då kan kvaliteten, relevansen och attraktionskraften för gymnasiala yrkesutbildningar öka.

## **Bättre fungerande arbetsmarknadsutbildningar**

För att undvika stopp i arbetsmarknadsutbildningarna måste det rådande upphandlingssystemet av arbetsmarknadsutbildningar bättre möta rättsliga överprövningar av upphandlingsbeslut.

## **Omställning – relevans och kvalitet**

”Omställningssystemet [...måste stärka] individens ställning på arbetsmarknaden och därmed bidra till näringslivets behov av kompetens. Konkret innebär det ett utbildningsinnehåll och -kvalitet som motsvarar företagets efterfrågan.”

## **Ökad jämställdhet i transportnäringen**

Transportföretagen jobbar aktivt och långsiktigt för att öka jämställdheten i transportnäringen. Transportföretagen välkomnar politiska satsningar som stöttar jämställdhetsarbetet.

## **Tillgång till fortbildning och teknik**

”Transportföretagen vill se väsentligt ökade resurser till fortbildning av lärare för att hålla jämna steg med teknikutvecklingen. Lärare måste vidare ha möjlighet att lära ut framtidens kunskaper med hjälp av modern teknik.”

# Hur kan vi förhindra en transportkris? Förslag till åtgärder

## **Utvecklingsorienterat utbildningssystem**

Utbildningssystemet måste vara flexibelt och förändringsbenäget inför nya utbildningsutgångar som bättre möter transportsektorns kompetensbehov.

## **Regional samordning måste stärkas**

”Det saknas en övergripande samordning [av vuxenutbildningen] i stora delar av landet – en samordning avsedd att förhindra exempelvis överlappande utbildningssatsningar och/eller kvalitetsbrister. Ett framgångsrikt vuxenutbildningssystem förutsätter vidare personella resurser som operativt leder arbetet med att säkra näringslivets rekryteringsbehov. Transportföretagen välkomnar politiska satsningar som tillfredsställer dessa behov.”

## **Stimulera körkortstagandet och bredda körkortslån**

Det finns ett orsakssamband mellan körkortsinnehav och etablering på arbetsmarknaden. Transportföretagen vill se politiska beslut som stimulerar körkortstagande – inte minst införandet av möjligheten till CSN-lån för körkortsbehörigheterna C och D.

<b><i>Löpande rekryteringsbehov/år</i></b>	<b><i>10 000</i></b>
<b><i>Prognos – ökning 2022-2035</i></b>	<b><i>+25 000</i></b>

***155 000 medarbetare***  
***behöver rekryteras till 2035***

# ***Dimensionering***

- Dimensioneringsutredningen 2018
- Beslut togs 16 juni 2022 av riksdagen
- Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025

## □ Syfte

- hur ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden ska göras lättare
- hur kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv ska förbättras.
- Tydligt för den sökande vilken inriktning utbildningen har och vad utbildningen kan leda till
- möjligt att fritt söka till de yrkesutbildningar inom komvux som erbjuds i det primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i.

## □ Ändringarna innebär att;

- arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå.
- kommunerna ska genom avtal med minst två andra kommuner även samverka om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde.



## □ *Inblandade parter*

- *Regionen – planerings- och statistikunderlag*
- *Skolverket – mall och uppföljning*
- *Skolinspektionen – beviljande av program*
- *Samverkande kommuner, huvudmän*
- *Arbetslivet*

*Gemensamt forum? Kompetensråd?*

# Diskussionspunkter

*Lag börja gälla 2023 men tillämpas 2025-vad innebär det konkret för er? Möjligheter?*

*Hur går diskussionerna i skolvärlden?*

*Olika parter inblandade. Finns det något tydligt mandat?*



# ***Transportföretagen***

***Det nya omställningssystemet***

**TRANSPORTFÖRETAGEN**

# Vad gäller och från när?

Riksdagen fattade beslut i juni.

Parterna skrev under huvudavtalet i juni.

Omställningsorganisationerna förbereder sig

Från och med 3 oktober kan individer söka vägledning hos omställningsorganisationerna.

Från och med 1 januari 2023 kan individer få tillgång till omställningsstudiestöd.

## **Omställningspaketets tre delar**

*En reformerad arbetsrätt*

*Omställnings- och kompetensstöd*

*Omställningsstudiestöd*

# Hur, vad och när?

- *Det nya offentliga omställningsstudiestödet har till syfte att stärka arbetstagarens ställning på arbetsmarknaden – på individ nivå*
- *Möjlighet till omställning eller kompetensutveckling för många upp till ett år med bibehållen lön (80% av lönen)*
- *Vägledande samtal med omställningsorganisationer*
- *Branschkrav och kvalitetssäkring*
- *CSN-godkänd utbildning*
- *44 veckor*



# Omställnings... vad då?

- *Svenskt Näringsliv (som Transportföretagen är en del av) har tillsammans med Demoskop genomfört en undersökning med syfte att undersöka allmänhetens inställning till frågor om utbildning, kompetensförsörjning och omställning*
- *Vi kommer att använda resultat av undersökningen både internt och externt*
- *17 procent*
- *Distans*